

DEMOCRATIA

Revistă politică, economică și literară

Apare la 5 și 20 ale fiecărei luni

21

S U M A R U L :

- Ioan C. Giulescu . . . O eră nouă
Mireio Veșnicei iubite (poezie).
D. Povestea unei catedrale.
Vega Noți de sbucium.
Titu Vioreanu . . . Note și impresii. (Stai puțin... Omul timpului).
Ricard D. Ioan . . . Intermezzo liric. (Din chinurile-mi grele... Din lăcrămile mele).
M. Asupra votului universal (urmare).
Ricard D. Ioan . . . Un vis (poezie).
T. C. Aventură (nuvelă).
* * *
C. Negru Politica externă. Moravuri gazetărești. Armata.
* * *
C. Negru Paricidul (traducere).

Director-Proprietar
NICOLAE I. POPILIAN, Advocat.

Secretarul Comitetului de Redacție
MIHAIL DRAGANESCU, Advocat.

REDACTIA și ADMINISTRATIA: Craiova, strada Cazarmelor, 27.

ABONAMENTUL LEI 8 PE AN

15 Bani numărul

COMITETUL DE REDACȚIE:

Dem. Constantinescu, profesor, prim redactor; d-nii avocați: I. C. Giulescu, Ștefan Severini, Ion N. Popescu, Sc. Constangioară, Alex. Carianopol, G. G. Petrescu, G. Pârvănescu, N. Constantinescu, I. Mitrică, Av. Vasulescu, Const. Turceanu, Adrian Zeuleanu, Barbu Ionescu, Marius Kintescu I. F. Popescu.

„*PLUGARUL*“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

CRAIOVA Strada UNIREI No. 80.

Biourou, Technic, Agricol și Industrial

Reprezentanța pentru Olfenia a renumitelor garnituri de treerat H. Lanz din Mannheim

Reprezentanța pentru Oltenia a Motoarelor cu benzină și gaz sărac „Kosmos“, — Societatea garantează soliditatea și buna funcționare a acestor Motoare.

Depozite: Postamente pentru mori. Pietre de mori franțuzești. Pietre pentru mori de apă. Ciocane de ferecat. Teascuri și stropșitori de struguri. Pompe de fântâni și de incediu și Bascule „Garvens“. Tocătoare de nutreț. Tocătoare de sfeclă. Mașini de saramurat grâu. Vânturători. Dărace și scărmanători de lână. Tăvăluge. Trioare. Manometre. Batoze de bătut porumb cu aburi și manuale. Pluguri cu 1 și 2 brazde. Pluguri de coastă. Curele de păr de cămilă. Benzină. Uleiuri minerale. Vaseline. Valvolină. Sonerii electrice. Telefoane. Lămpi și instalații electrice etc.

„SERVICIU SPECIAL PENTRU INSTALAȚII DE APĂ“

Se recomandă în special persoanelor care construiesc din nou, pentru a-și face instalațiile de conducte, în vederea aducerii apei la Craiova.

Reprezentanța Generală pentru Dolj a Societății Generale de Asigurare din București

„*VICTORIA*“

O eră nouă

În politica românească s'a început dela constituirea partidului conservator democrat, o eră nouă.

Bazat pe cinste și ordine, partidul nostru a întrenat în această țară o politică nouă, politica de idei, în locul politicii bizantine care se baza pe interes personal și meschin.

Călăuziți de principiul evoluțiunii, temperat de caracterul rasei noastre și de condițiunile de dezvoltare ale poporului nostru, noi nu mănăm societatea românească spre împărțirea în clase care să fie în veșnică vrajbă după cum au făcut falșii socialiști cari în 1907 au dat foc țării, nici nu vom cădea în acel reacționarism insolent de care sunt bătuiți unii din foștii noștri amici politici.

Nu vrem să oprimăm o clasă socială în avantajul alteia. Suntem pentru guvernământul poporului, dar nu înțelegem prin aceasta să intronăm guvernământul săracilor pentru ca în locul tiraniei, oligarhiei ce ne stăpânește azi, să intronăm

tirania demagogiei care ar fi tot atât de periculoasă.

Mijloacele noastre de propagandă, am probat, nu sunt îndemnuri criminale la răscoale ori promisiuni nesăbuite.

Nu vânam partizani și cu toate asta numărul crește mereu în partidul nostru, exemplele ce am dat, măresc prestigiul nostru.

Și exemplul cel mai înalt îl dă șeful nostru, acest genial bărbat politic, care propovăduiește românilor principiul solidarității, șeful nostru care, putem spune, este programul nostru, un *program viu* care explică singur admirabilele lui principii.

Și ca program și ca mijloace de propagandă suntem superiori celorlalte partide politice.

Am început dar o eră nouă în victoria noastră politică, o eră care va schimba nenorocita stare în care a fost adusă țara noastră, mulțumită politicii vitrege ce au făcut până acum partidele politice.

Ion C. Giulescu, avocat.

Veșnicei iubite...

*Nu te cunosc și totuși imi ești atât de dragă,
Când din senin de gânduri făptura-ți se desprinde...
Nu te cunosc și totuși ași stă o viață întreagă
Sub flacăra iubirei ce'n calea mea s'aprinde
Să-mi lumineze viața pustie și pribeagă.*

*Ades tu vii la mine în nopți lungi de veghere
Când luna blând surâde prin geamurile 'nchise,
Tu vii ades la mine când sufletu-mi te cere,
Ca o nălucă sfântă tu te cobori din vise—
Icoană fermecată ce-alini orice durere.*

*Nu te-am văzut aveau dar gândul meu te știe...
Ești albă și frumoasă încât măiastra fire
N'ar fi putut vre-odată din marmură să'nvie
Atâta 'mbelșugare și-atâta strălucire
De caldă tinerețe de vis și armonie.*

*În sânul tău ascunse tu porți comori eterne,
Ce le 'mprăștii în preajma-ți, când te cobori pe cale;
O blândă primăvară sub pașii tăi s'așterne,
Căci stelele cern raze și florile petale...
Și-i alb de tot pământul ca'n vraja albei ierne.*

*Tu 'mpodobești pustiul singurătății mele
Cu alintări de basme, cu legănări de vise,
Tu 'mbraci a mele cânturi cu fluturi, flori și stele
Și-ades cobori spre mine cu brațele deschise
Gonind din suflet jalea și gândurile-mi rele.*

*Tu inimii dai viață și vieții mângâiere
Ca raza ce străbate o noapte 'ntunecată;
Tu—scut de suferință—alini a mea durere,
Liman ești de scăpare pe o mare turburată,
Lumina ta cea sfântă să lupt imi dă putere.*

*Și când infrânt de soartă pierivoi vreodată,
Cum pierde un strop de rouă pe un ocean în spume—
Când nu va mai ști nimeni de viața-mi sbuciumată,
Tot tu veni-vei tristă și singură în lume
Să plângi ca Magdalena pe groapa mea uitată.*

Mireio.

Povestea unei catedrale

Cineva a zis odată că la Craiova, este viața cea mai molatecă și a îndrăsnit chiar să ne numească târgul nostru un Sybaris modern.

Poate că acel îndrăsneț avea oare care dreptate.

Intr'adevăr, nu credem să mai existe vre un oraș din țara noastră ai cărei locuitori să-și treacă vremea ținându-se mai mult de nimicuri.

Cu o viață socială condamna-bilă din toate punctele de vedere, cu o activitate intelectuală ștearsă și cu niște moravuri mai mult de cât orientale, Craiova noastră, mândra noastră Craiovă de altă dată, oferă lumii civilizate un spectacol de plâns.

Și dacă nu suntem de acord cu îndrăsnețul care din observațiuni asupra vieții intime a Craiovenilor trăsese concluzia că orașul nostru este un Sybaris, nu stăm un moment la indoială, când privind activitatea publică a cetățenilor noștri, să infierăm lăncezala de care sunt cuprinși.

Și indignarea noastră este cu atât mai mare cu cât vedem că tot mai mult le desface Craiovenilor dragostea pentru interesul public.

Disprețuit în totdeauna de guvernării dela centru, neglijat de acei care sunt chemați să-l îngrijească, orașul nostru a rămas în mult înapoi cu civilizația, aceasta mulțumită incapacității conducătorilor și nepăsării cetățenilor care

nu știu să-și aleagă conducători vrednici.

Gătit cu clădiri publice gigantice, dar cu un stil întortochiat și bolnav; dăruit cu un parc, în care s'au îngropat milioane, de care puținii însă se pot folosi și posedând pavage costisitoare dar ascunse sub lut și murdărie; în perspectivă de a fi alimentat cu apă potabilă pentru care s'a cheltuit iarăși milioane, orașul nostru — orice i-am face — merge rău și va mai merge, fie din indolența noastră a cetățenilor fie din nedestoinicia celor chemați să vadă de gospodăria lui.

Cine se indoește despre aceasta n'are decât să privească lupta ce se dă la Craiova pentru construirea unei *Catedrale*.

Biserici sunt multe și frumoase la noi, una chiar care poate să rivalizeze cu cele mai frumoase din țară, Sf. Dumitru, dar totuși ce ar strica dacă ar fi și mai multe și tot mai frumoase. De aceea actualii epitropi ai așezământului „Madona Dudu“, cari nu înțeleg ca averea acestei instituțiuni să fie cheltuită cu sinecure pentru politicieni, au hotărât ca să ridice din banii așezământului, cari tot se risipesc fără folos, o catedrală mare și frumoasă, care ar ridica mult prestigiul orașului nostru.

Dar e lucru de mirat, sunt Craiovenii care se opun la construirea unei astfel de locaș?

Și ceva mai curios circulă prin oraș niște *liste* care să fie iscălite

de locuitori ce nu vor construirea catedralei.

Lucru ne mai pomenit până acum în nici-o parte a lumii.

Adică pentru ce s'ar opune niște buni creștini la ridicarea unui locaș pentru rugăciune?

Este o întrebare căreia capetele bine constituite nu-i pot răspunde.

Sunt însă oameni înguști la minte și mici de suflet cari orbiți de partimi politice cred că le este permis să-și răzbune pe dușmanii lor politici, împiedecând ridicarea unei clădiri monumentale în orașul nostru. Căci invidioși cum sunt, nu vor ca alții să se laude că au făcut fapte mari.

Așa am văzut un *consiliu comunal care nu abrobă construirea unei catedrale* menită să înfrumusețeze orașul Craiova și pe primarul acestui oraș purtând liste pe la funcționari că în urmă să arăte ministrului că cetățenii însuși cer acest lucru.

Alți locuitori, în fruntea cărora se află un politician care s'a distins prin munca neobosită ce a depus pentru înfrumusețarea și înălțarea orașului, văzând nesocotința acestor vitregi Craioveni, ca să pareze, au lansat și ei liste și strâng iscălituri care vor fi trimise ministrului Cultelor pentru a-l convinge că cetățenii nu numai că se opun dar doresc construirea catedralei. Și cine știe, poate *conflictul pe chestiunea Catedralei*, dat fiind mentalitatea și ușurința de judecată a unora, i-a degenerat în adeverată luptă între cetățeni, și vom ajunge să avem la Craiova două partide, unul pentru și altul contra Catedralei, după cum odinioară erau două partide în Bizanțiu, *al verzilor și al roșilor*, cari s'au luptat până la război civil plecând de la simpla discuțiune asupra întâietății unor *luptători de circ* cari purtau unii costumul *roșu* și alții *verde*.

D.

Nopti de sbucium

*Apune ziua și acum, să-ți scriu ceva în tihnă:
Se lasă seara și mi-aduce o clipă de odihnă;
Iluziile ce-mi sună blând cu farmec la urechi,
Duiocese sunt și-mi par așa, că nu mai au perechi.
Mă 'nfășură c'un dulce grai, ca-al unui basm frumos,
Rostit la căpătai, s'adorm, de-al mamei glas duios.
In fața 'nchipuirilor, ce atât de dulce-mi sună!
Urâtele gândiri 'mi fug, ca norii de pe lună.
Așa... mă văd un năzdrăvan, din vremuri ce-au apus,*

*Că te-am furat și 'ntr'un palat de aur, mi te-am dus...
 Ce basm! și cât mă chinuește o amăgire amară...
 Căci fuge timpul și cu el și liniștea de seară.
 Și mă cuprinde noaptea rea, cu negrul ei fior,
 Când sufletul în sbuciumare, strigă: vroi să mor!
 Invins, sleit de-o luptă vană, 'ndurerat de-amor,
 Când printre pleoafe 'ncet 'mi picur, lacrimi de dor.*

Vega.

NOTE ȘI IMPRESII

Stai puțin...

Es dela biurou cu prietenul Dinu. Mergem câteva minute pe Calea Victoriei în spre Teatru, până în dreptul unei tutungerii.

Prietenul îmi zice:

— Stai puțin...

Și intră în încăperea îngustă a tutungiului. Îi cere țigările favorite lui „principesele“ și își aprinde una dela becul de gaz ținut expres aprins pentru fumători. Apoi radios își face apariția și după ce scoate câteva rogoale de fum pe gură se scuză rugându-mă să'l iert că m'a făcut să'l aștept. Eu ce să-i spun?

— Nu'i nimic dragă..., și mergem iar.

După vre-o cinci minute ajungem prin dreptul unui mare magazin de coloniale și delicatose.

— Nu te superi tu, îmi spune iar amicul meu, dacă ne oprim puțin aci. Am să cumpăr ceva pentru acasă.

— Se poate să mă supăr? îi răspund eu... și intrăm.

Comandă Dinu, cinci, șase articole, și după ce băiatul le-a împachetat bine plătește la casă și eșim.

În stradă zărește pe trotuarul vis-à-vis un fost coleg pe care nu'l văzuse de mult.

— Aoleu!.. Stai puțin te rog,

— Numai două vorbe să schimb cu el.

— Bine dragă.

Se întoarce după cinci, zece minute și o pornim iar. Mergem noi o bucată bună de drum și înaintăm cu greu prin imbulzeala de lume ce nu mai conținește pe Calea Victoriei la ora 6 seara.

Ajungem în dreptul unei colecțiuni de loterie a Statului.

Prietenul meu mă roagă iar:

— Numai un moment Titi dragă... și intră în biroului collectorului.

Îl aștept și acum bucuros și satisfăcut că'i pot face pe plac. Își ia biletul care mai târziu îl putea rândui printre fericiții câștigători și ne continuăm drumul. Eram fericit sperând că acum se sfârșise cu opririle și așteptările pe ici pe colo, dar mă înșelasem. După un sfert de oră de mers Dinu îmi spune pe un ton care trădă cerea unei noi concesi.

— Tu ești băiat foarte gentil și —sunt sigur că nu ai să mă refuzi dacă te voi mai ruga să..

— Mai stau puțin... continuai eu.

— Nu dragă, nu... Eu iau electricul. Mi-adusei aminte că mă așteaptă acasă o mătușe din Ploești care și-a anunțat vizita și pe care n'am văzut-o de un an...

Titi Vioreanu.

Omul timpului

— Ce poftești Domnule?

Crezi D-ta că o petiție se rezolvă imediat? zice cu gravitate șeful de biurou Vlădeanu, omului care'i prezintă cu sfială o cerere.

O hârtie până să vie la mine trece prin mâna a doi trei slujbași de ai mei și D-ta după ce 'ți fac concesiă să 'ți-o primesc așa fără multă vorbă, apoi ai aerul să fii supărat... Și'i continuă D-l Vlădeanu încă vre-o cinci minute pe acelaș ton mișcându-se cu ifos în fotoliul său luxos.

— Nu trebuie să vă supărați Domnule îi spune petiționarul. Cererea mea e foarte dreaptă și nu pretind alt-cevă decât dreptate...

— Bine, bine... știu eu ce vrei D-ta... îi răspunde enervat șeful. Ori cum nu poți avea rezultatul de cât peste patru, cinci zile. Avem atât de lucru în cât nu se poate să'i vie rândul mai de vreme... Și la urma urmei cred că am vorbit destul cu D-ta!.. Vino când 'ți-am spus.

— Dar Domnule, sunt din provincie... și mi-e foarte greu să viu

iar pe aci peste câteva zile... Am familie grea și sunt sărac...

— Astea nu mă privesc pe mine Domnule... Am terminat cu D-ta!... și nervos peste măsură încep să sune la telefon pe un prieten de la altă autoritate.

— Domnule imi dați voe... Am uitat să vă spun încă ceva... adăogă petiționarul Domnul Spăteanu, prefectul județului meu mi-a zis să vă amintesc că și D-sa se interesează de cererea mea...

— Dacă e așa relua mai cu blândete D-l Vlădeanu treci D-ta mâine după prânz pe aci și poate să'ți dau rezultatul.

— Eu aș lăsa bucuros, complectă petiționarul... dar D-l Prefect a zis să'i duc neapărat azi la înapoierea mea rezultatul...

— Bine dragul meu... sfârși D-l șef... dacă vrea D-l Prefect, fie și așa... mai ales că 'mi spuseși că ai casă grea și ești sărac!.. și îi rezolv imediat cererea...

Titi Vioreanu.

București, 9 Martie 1909.

INTERMEZZO LIRIC*)

Din chinurile-mi grele...

*Din chinurile-mi grele
ieșiră 'n taină cânturi
Ce 'n sbor se 'ndreptară
spre tine 'n dulci avânturi...*

*Și te-au găsit în dată
dar când se înturnară
Nu vrură ca să-mi spună
în suflet ce-ți aflară?*

*) Heine. Cartea Cântecilor.

Din lacrimile mele

*Din lacrimile mele
răsar gingașe flori
Iar din suspine-un cântec
blând, de privighetori.*

*De mă iubești copilă
primește-mi florile
Spunându-ți doru-mi dulce:
Privighetorile...*

Ricard D. Ioan.

Asupra votului universal

(Urmare)

Este locul ca să arătăm că prin acea democrație pe care se bază educația cetățenească la Greci și Evrei, apoi la Bulgari, luați în treacăt ca exemplu pe lângă cei vechi, noi înțelegem întinderea cunoștiințelor cetățenești la toți conaționali fără deosebire; din care a rezultat acea conștiință vie care a produs adevărata căldură a inimei, cu dragoste de sine și de neam. O legătură intimă de sentimente între toți, dar atât de intimă și reală, în cât unul pe altul s'a răzimat cu încredere, unul pe altul s'a ajutat, nimic nu a fost efemer sau fals.

Nu partidul sau anturajul, ci poporul sau neamul a contat pe fruntași, iar aceștia au conlucrat spre binele comun, pentru care vorba lor eră vorbă, cinstea — cinste, iar datoria — datorie. Fruntașul *mulțumit în sine*, când vede neamul progresând cu pași repezi, întocmai ca părintele de copiii săi, iar poporul deplin cunoscător, înțelegând scopul și buna conducere, doritor de bine și de progres nutergiversa, ci urmă drumul bun înainte — tot înainte. Acea recunoștiință ce nu o adastă de cât trufașii sau falșii conducători, eră lăsată pe al doilea plan. Ea venea dela sine pentru acei

care o merită.

Acum, fie că preoții Olimpului și mai târziu cei ai sfântului Mormânt — la greci, fie că conducătorii cari dând cu toiagul prin pustiuri, despiciând stâncile, scoteau apa ori izolând apele, deschideau drumul prin fundul mărilor — la Evrei, sau că grădinarii și bragagii ori alți negustori, duși după câștig prin alte țări — la Bulgari: Toți aceștia, unii mai puțin învățați ca alții, — în jurul marilor fruntași, au stăruiț fără încetare ca să întreție și să desvolte acele calități cetățenești între conaționali, care și ei au transmis-o la copii, sau că pornind mai întâi dela părinți, ea a fost alimentată cu mai multă putere la pubertate, de către unii ca aceia. Destul că, din timpuri vechi, pare a nu fi încetat de a se continua la aceste popoară pe acelaș ton, și în așa fel că până și individul cel mai obscur în aparență, însă are conștiință de sine și de neamul său.

Dacă în jurul bogătașului grec sau bulgar se văd numai semenii de ai lor, iar Evreii încurajați numai de ai lor; și dacă cei lipsiți de lucru sau de mijloace cer mai întâi sprijin tot dela ai lor, a-

semenea dacă se vede o corectitudine mai pronunțată între ei: Toate acestea nu pot fi de cât rezultatul încrederii și a solidarității reciproce.

Putem merge mai departe cu observațiunile în privința acestor neamuri până în timpul mai din urmă, anume:

Dacă la cei dintâi să vedea că se despoia alte popoare de pământuri și de averi, spre a fi închinată unor anumite instituțiuni culturale, masa și mulțimea neamului nu numai că nu tăbărâ cu critice nesăbuite sau cu protestări, ori cu dorințe de a li se împărți gheliruri, dar laudă osârdia acelor cari reușeau ca să le acapereze în profitul național al neamului: și totuși nu considerau aceasta că îndeajuns, dar mai contribueau și ei cu ce puteau. Dacă cei de al doilea, reușeau ca să se instaleze într'un loc cum puteau, îndată începeau de a organiza instituții de ajutor reciproc, de ajuto-rare a celor lipsiți de clădiri, de temple de a se înfige pe la presă, pe la școli și mai cu deosebire de a avea o *reprezentanță* aleasă, al cărei scop era ca să protejeze pe ori care al neamului contra ori cui și mai cu seamă contra autorităților de control, fie că întrebunțau mijloace de conrupere, sau plătind bine la început oameni influenți, cari să le susțină mai bine interesele față de indigeni. ¹⁾

În fine cei de al treilea mergeau și mai departe cu căldura patriotismului de care erau însuflețiți, de a considera munca și câștigul nu numai ca o necesitate a existenței proprii ori ca un interes de a ridica nivelul familiar mai presus ca a vecinului, dar și ca o datorie de a dispune de mijloace, pentru a contribui la realizarea marilor interese politice: Ca atare, bulgarul în limitele putinței lui, ajuta pe deoparte cu punga, pe de alta nu hezita de-aș sacrifica și viața la timpul oportun — deci

sacrificiu de bani și de sânge în interes național se înțalege că în astfel de condițiuni, la fiecare din aceste neamuri, conștiința de sine bazate pe principiul unei educații demoratrice, având și un ideal politic bine determinat, unii pe alții cunoscându-se și având încredere: Fruntașii cei mari ai lor, au putut și ori când ar putea conta pe cea mai largă estindere de drepturi electorale, întru cât însuși mulțimea ce voește, ce a știut să impue reprezentanților și pre cine să aleagă pentru conducerea intereselor sau întrebunțarea banului public, putânduși da seama perfect de acei cari au meritat sau ar merita să fie scoși la lumină, c'a rezultat al sufragiului sau voinței unanime.

Nu numai atât, au fost epoce când pe lângă marii demnitari ai statului, chiar Regii trebuia să dea seamă poporului de faptele lor. Probă cât de vie și accentuată era conștiința cetățenească. Desigur că în astfel de condițiuni demoratrice, popoarele mergeau spre progres.

La Romani, educația bazată pe principiul de naționalitate era și mai dezvoltată însă în acelaș timp cu mult mai rațională și mai accentuată. De aceea, de și statul s'a prăbușit din cauza decăderii morale a aristocrației, ale cărei viții copleșesc mai întreaga masă orășenească, aceasta nu putu să atingă în acelaș grad și masa cea mare a poporului, care îngrijit părintește mai mulți secol de-a rândul, sub imperiul unor principii patriotice fără seamăn, acel popor deplin conștient de drepturile și datoriile cetățenești și sub o administrație riguroasă și viguroasă: Cu toate că după nimicirea *Marelui Imperiu*, rămăsese fără acea protecțiune neînvingătoare, ce-i asigurase mult timp o absolută independență, și cu toate că în urmă a îndurat cele mai mari decepțiuni și mizerii din cauza desmembrării politice precum și a loviturilor ce i se aduceau de peste tot, totuși până în ziua de azi și după 1500

¹⁾ Probă palpabilă de inferioritate în educație cetățenească a acelor cari pentru un bob de linte adevărată ca să servească cauze streine în detrimentul neamului său.

ani *același popor* pare că a ramas încă conștient de sine și de trecutul său istoric.

Acea *Doină* de jale ce nu se mai uită, departe de a fi un Simbol al umilinței — cum cred unii, din contră, în notele ei dulci și melodioase ce ating auzul și inima până și celui mai sceptic muritor, pare a coprinde mai mult dorul de rechemare a trecutului pornit dintr'o amărăciune sufletească: trecut din mărire în adevăr — cunoscut învățaților și cărturarilor din cărți și din isvoare istorice, iar romanului de neam prin instinct și dintr'un presentiment viu cu care s'a născut și care nu s'a pierdut din formația însăși a naturei lui.

Apoi, acele cetăți, castre și opide, acele monumente și lucrări de artă, acele căi impetrite și valuri; acoperite de vijeliile timpurilor și de jafurile barbarilor prdalănici: ori unde se văd sau reapar, nu arată oare indetelul lumii întregi gradul de dezvoltare la care se ridicase poporul prin o serioasă edu-

cațiune cetățenească și patriotism nețărmurit?...

Care popoare latine ar mai fi putut ca să se reconstitue pe baza originei vechi, contopind multe neamuri streine ce copleșiseră și acaparaseră pământul roman, dacă n'ar fi rămas presărate prin ascunzăturile Alpilor, Apeninilor și Vosgilor acele crămepeie rătăcite și ascunse păstrând originalitatea și virtuțile neamului, din care a răsărit sâmburile lalinităței de azi? Dar în cele două Dacii, în care se frământă marele proces *daco-român*, care nu se va sfârși decât prin trimful dreptei cauze a autoctonilor, adică a acelor cari prin valoarea dreptului etnic, au rămas nedeslipiți de pământul pe care ei s'au născut...

E necesar că să împingem mai departe discuțiunile în ce privește pe *marii noștrii strămoși*, dela care par'că a pornit baza unei civilizații sănătoase, spre a ne da mai bine seama asupra subietului ce tratăm.

(Va urma)

M.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Un vis...

*De-acum copilo nu-ți mai spui
Cât te-am iubit, cât te iubesc...
In inima-mi vre'au tot să 'ncui,
S'ascund portretu-ți îngeresc!*

*Nici versurile-mi n'or sună
Cerșind copilo al tău amor—
De-acum in ochi-mi vei afla
Simțirea-mi toată și al meu dor.*

*Și de nu poți citi cumvã
C'ntrânșii tainic se aflã scris,
Iubito nu te întristã:
Iubirea noastră a fost un vis!*

Ricard D. Ioan.

Aventură

E o zi frumoasă. Soarele ese vesel de sub norii cari l-au acoperit atâta vreme. Vântul plăcut, primăvăratec, adie voios.

La șoseaua Kisselef, puțină lume. E de dimineață și zi de lucru când nu toți muritorii pot dispune de timpul necesar spre a respira aerul curat de acolo.

Pe alea pietonilor o doamnă,— tânără și nostimă se plimbă gânditoare. E îmbrăcată modest dar cu șic, poți să zici chiar cu eleganță. La piept poartă niște călțunași drăguți. De aproape o urmează un foxterrier mititel și vioi. E favoritul stăpânei pentru cuminenția și drăgălășia lui.

La o distanță mică, în urmă, un tânăr admiră ținuta Doamnei și eleganța îmbrăcăminte. Câte gânduri însă în inima lui de modest funcționar!

Când se mai apropie nu se pot abține, își luă curajul și zise.

— Ce nostimi călțunași!...

Doamnă zâmbi. El încurajat, — adăogă...

— Cât de fericiți sunt că pot sta la pieptul unei floricele mai frumoasă de cât ei...

Doamnă continuă să zâmbească ca și când ar fi avut aerul că e încântată de complimentele ce i se

fac. Părea chiar fericită de atențiunea sinceră ce i se arătă. Ce n'ar fi dat poate să aibă posibilitatea de a rupe cu conveniențele sociale false și ridicole, și a răspunde unei inimi bune și dezinteresate!...

Mulțumirea ce ar fi simțit când și-ar fi putut desbrăca haina prefăcătoriei cu care fiind săracă se invelise de frica lipsei de existență, de teama zilei de mâine, ar fi fost nemărginit de mare...

Nu avea ce să facă, își înăbuși simțirea... Rațiunea trebuia să învingă... Nu zise nimic, și întorcându-se brusc se adresă șoferului de la un automobil ce era la câțiva pași în apropiere:

— Alfred... viens!... Șoferul se execută imediat și doamna se urcă în trăsura elegantă.

Tânărul, care-i făcuse complimente, a rămas tablou. Nu și-a închipuit că Doamna nostimă cu care fusese mai îndrăsnit ca de obicei, era o persoană bogată. De acum inima i s'a strâns de durere. Nu mai putea spera nimic. Planurile ce își făurise într'o clipă — pentru un viitor frumos — au dispărut ca prin farmec!...

T. C.

Politica Externă

Svonurile de război au încetat. Puterile Europene, proteguitoarele tiraniei și nedreptății, au reușit să năbușească aspirațiunile poporului sârb.

Din toate sbuciumările, acest nenorocit popor, nu s'a ales cu nimic, ceva mai mult a eșit umilit politicește și sborbit cu desă-

vârșire din punctul de vedere național.

Ingenunchierea poporului sârb este cea mai mare ispravă a veacului XX-lea, ea va spune generațiilor viitoare că și în acest secol tot dreptul celui mai tare a triumfat.

D.

Moravuri Gazetărești

În Craiova apare o gazetă junimistă, care se numește „Timpul“.

Redactorii acestei gazete, niște politiciani din alte timpuri, ca să le treacă *timpul* mai ușor, se distrează dând publicității oare cari dări de seamă despre o închipuită dizidență în partidul nostru.

Ei iau drept dizidență manifestațiunea noastră prin care am asigurat pe iubitul nostru șef despre nețărmuritul devotament ce îi păstrăm.

În actele cele mai sublime ale vieții noastre politice ei nu văd decât zăvistie și interes meschin.

Viermele invidiei nu-i lasă să trăiască.

Totuși, cu toate bârfelile organelor junimiste, între noi este perfectă pace și bună învoire, pentru cea mai mare ciudă a dușmanilor noștri.

D.

Ar mata

Din 40 de milioane cu cât a fost încărcat bugetul acestui an, numai 4 milioane vor fi cheltuite pentru armată.

Se cunoaște că avem la cârma țării partid național liberal.

* *

Va fi scos la pensie din oficiu, generalul Gigurtu, alt erou al erorilor revoluției din 1907.

Frumoasă recompensă dă guvernul liberal acelor ce au fost trecuți odată ca eroi.

G.

Rectificare

„Ghiăcioiu Petre, doctor în drept dela Facultatea din Paris, înscris în 1889“ este rectificarea (în tabloul avocaților pe 1909), cerută de cel în drept și admisă (la 5 Febr.) de Consiliu de Disci-

plină Doljiu. Curtea de apel (Sect. I) din Craiova a ordonat (prin Decizia No. 58.909 din 12 Mart. c., Dos. No. 224.909) *publicitatea* rectificării.

Rugăm pe D-nii abonați din provincie, cari nu au achitat încă abonamentul, a ni-l achita cât mai neîntârziat, pentru a nu fi nevoiți ale suspenda trimiterea revistei.

Paricidul

G. de Maupassant

În niște trestii de lângă Chatou s'a găsit într'o bună dimineață, unul în brațele altuia, doi oameni morți, un bărbat ș'o femeie, cunoscuți peste tot de altfel, cu dare de mână și tineri încă, căsătoriți de-abia de un an; femeia având și trei ani de văduvie.

De furat nu-i furase nimeni, de dușmănit, iar nu. Se știa numai atât că înainte de a fi împinși de pe mal în apă, cineva i-a lovit rând pe rând cu un vârf lung de fer.

Cercetările au fost neisbutite. Luntrașii care cum erau întrebați, răspundeau că ei nu știu nimic. Dute vreme, vină vreme, s'ar fi învechit lucru de tot, dacă un tânăr tâmplar din vecinătate, G. Louis, supranumit și Burghezul, nu s'ar fi dat singur prizonier.

I s'a pus întrebări peste întrebări, la care s'a mărginit să răspundă:

— Pe dânsul îl cunoșteam de doi ani încoace, pe nevastă-sa de șease luni. Știam că-s dibaci în meșteșugul meu și-mi dădeau să le dreg vre-o mobilă stricată.

— Și pentru ce i-ai omorât?

— Î-am omorât pentru c'am vrut să-i omor, răspundea el îndărătnic.

Să mai scoți și altă vorbă n'a fost chip.

Născut din flori, dat pe mâna vre-unei dădace și pe urmă părăsit, el n'a putut să moștenească cine știe ce nume.

Se numea doar G. Louis. Cum însă, crescând, devenise de o deșteptăciune rară, moștenind niște gusturi fine, pe care nu le aveau tovarășii săi, i-se zise și: „Burghezul“ și din burghezi nu-l mai

scotea nimeni. Se dusese vestea că tâmplar ca el mai rar. Ba că — ce și ce — să pricepea să sape și-n lemn.

Se mai zicea c'ar fi fiind foarte exaltat, partizan al acelei grupări, care voea ca bogățiile să fie puse la mijloc și toți să meargă la una, ori din aceia chiar care nemulțumiți cu toate cereau prefaceri întregi; pasionat de romanele aventuroase și pline de drame sângeroase, alegător cu multă înrăurire și orator iscusit pela întrunirile meseriașilor și țăranilor.

* * *

Avocatul susținea nebunia.

Căci altfel eră de neînchipuit ca el să-și omoare tocmai pe cei mai buni mușterei, care erau bogăți și darnici (cum spunea și el) și care-i lăsaseră pentru lucru, în timp de doi ani, trei mii de franci, gândul nestrămutat al omului scăpătat, care cășunează pe acești doi burghezi din toți burghezii. Avocatul făcu o aluzie fină la această poreclă de „burghezul“ pe care lumea i-o dase acestui urgisit

— Nu-i acesta un făcut și încă un făcut care să-l înnebunească pe un nenorocit ca el, făr' de tată și făr' de mamă. Ce vorbesc eu? El face parte chiar din acea grupare politică, pe care Republica o împușca, ori o gonea din țară, ca s'o primească astăzi cu brațele deschise, din acea grupare care pentru vederile ei dă și foc și unelțește omoruri.

Aceste principii, slăvite acum în întrunirile publice, l'au pierdut pe dânsul. El a auzit pe republicani, pe femei chiar, da pe femei! cerând sângele lui Gambetta, lui

Grevy, în spiritul său bolnav ele au găsit răsunset; el a vroit sânge, sânge de burghez!

Nu pe el să-l osândiți, domnilor, ci comuna!

Murmure de aprobare străbătură peste tot. Se vedea bine că avocatul câștigase, mai ales că procurorul nu s'a opus de loc.

În cele din urmă președintele puse învinovățitului întrebarea obicinuită:

— Inculpat, tu n'o să zici nimic pentru apărarea ta?

Atunci se ridică:

Eră mic de statură, c'un păr

balai ca inul, cu ochii cenuși și limpezi, care priveau hotărât.

Un grai puternic, curat și răsunător eșea din acest băiat slăbuț și schimbă dintr'o dată, dela primele vorbe, părerea ce-și făcuseră de el.

El vorbi tare, într'un stil emfatic, dar așa de curgător că toate cuvintele străbătură până 'n fundul sălei:

— Domnule președinte, fiindcă, decât să-mi duc viața într'o casă de nebuni, vreau mai bine ghilotina, o să vă spun totul.

(Va urma)

C. Negru.

Bibliografii

Dorință împlinită, traducere din limba germană de Preotul Al. Petrescu. Tip. Pavlovicei Craiova. *Prețul 50 Bani.*

Veteranul No. 2 (Bârlad).

Bistrița No. 18 (Piatra Neamț).

Revista Prahovenilor No. 6 (Ploești).

Rapoarte Comerciale No. 12 (Ministerul Industriei).

Cronica Israelită No. 9 (București).

Foaia de Informațiuni Comerciale No. 8—9 (Ministerul Industriei).

Curierul Israelit No. 11 (București).

Vâlcea Conservatoare No. 56 (R.-Vâlcea).

Dunărea No. 5 (Călărași).

Bârladul No. 14 (Bârlad).

Democrația Putnei No. 1 (Focșani).

Gazeta Botoșanilor No. 19 și 20 (Botoșani).

Caminul literar No. 2 (Craiova).

Pagini Juridice No. 44 (Craiova).

Figuri Contemporane din România de Th. Corneli și Mare-A. Jeanjaquet, specimen, cu numeroase ilustrațiuni în text, (redacția str. Cometa 61 București).

Anuarul Presei Române și al Lumei politice (Pr. 2 lei).

In editura Biblioteca pentru toți (Leon Alealay, a apărut:

Vechiul Heidelberg comedie în 5 acte de Wilh. Meyer-Förster, traducere de Ludovic Daus.

Văduva comedie în 3 acte de Renato Simoni traducere din l. Italiană de Aurel Alexandrescu. Dorna.

„Indreptări“, roman de Duiliu Zamfirescu.

In editura Minerva a apărut:

Niverneza de Alphonse Daudet, traducere de Ion Bârseanu.

În țara Fachirilor de Louis Jacolliot traducere de Nicolac Pandlea.

Ne chiamă pământul poezii de Octavian Goga.

Opere complete vol. III de Al. I. Odobescu. A apărut: În cunoscuta „Biblioteca pentru toți“ No. 440 cuprinzând: **Vechiul Heidelberg.**

Lăutarul din Cremona și Pater dramă în versuri de Fr. Coppée traducere de Traian Demetrescu.

A apărut în „Biblioteca pentru toți“ No. 420: „**Văduva**“. Comedie de Renato Simoni tradusă din dialectul Venețian de Aurel Alexandrescu-Dorna. Prețul 30 bani.

Romanul căsătoriei de Lew Tolstoi traducere de B. Marian.

Revista Culturală No. 8 și 9 (Craiova).

Zavera No. 52 (Ploești).

Revista industrială No. 2 (București).

Revista Idei No. 1 anul LXXXI (București) str. Epurilor 10.

Librăria și Tipografia
SACHE PAVLOVICI

— CRAIOVA —

Strada Unirii No. 43 și strada I. C. Brătianu No. 2

Instalație cu electricitate.

Loc rezervat pentru anunțuri.